

กฎหมายประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับข้ามพรมแดน ระหว่างประเทศไทย กับ สปป.ลาว Cross-Border Compulsory Motor Vehicle Insurance Law between Thailand and Lao PDR*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัชชญา ทองจันทร์**

Assistant Professor Nachatchaya Thongjan

วันที่ได้รับบทความ 22 พฤษภาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 20 กรกฎาคม 2566; วันตอบรับบทความ 21 กรกฎาคม 2566

บทคัดย่อ

ตามที่ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวดำเนินโครงการความร่วมมือประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับข้ามพรมแดนมาตั้งแต่ พ.ศ. 2552 เพื่อการขับเคลื่อนพิธีสารฉบับที่ 5 โครงการประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับผ่านแดนของอาเซียน ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “พิธีสาร 5” แต่เกิดความล่าช้าเพราะเกิดปัญหา ดังนี้ 1) ความไม่สอดคล้องกันของกฎหมายประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับทั้งสองประเทศ และ 2) การขายประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับผ่านแดนของบริษัทประกันภัยที่เข้าร่วมโครงการพิธีสาร 5 ผ่านระบบศูนย์กลางข้อมูลโครงการประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับของอาเซียน (ASEAN Compulsory Motor Insurance: ACMI) ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ระบบศูนย์กลางข้อมูล ACMI” ผู้เขียนจึงมีวัตถุประสงค์ศึกษาเพื่อหาแนวทางการจัดทำกฎหมายประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับทั้งสองประเทศให้สอดคล้องกันและพัฒนากรอบความตกลงทวิภาคีในการกำกับดูแลประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับข้ามพรมแดนระหว่างสองประเทศ

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ เรื่อง “กฎหมายประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับข้ามพรมแดนระหว่างประเทศไทย กับ สปป.ลาว” เป็นส่วนหนึ่งในการสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

** อาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์โทมัส อีควินัส มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

กฎหมายประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับข้ามพรมแดนระหว่างประเทศไทย กับ สปป.ลาว
Cross-Border Compulsory Motor Vehicle Insurance Law between Thailand and Lao PDR

จากการศึกษาปัญหาตาม 1) ความไม่สอดคล้องกันของกฎหมายประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับทั้งสองประเทศพบว่าเกิดจากความแตกต่างเกี่ยวกับการกำหนดประเภทของสัญญาจำนวนเงินที่คุ้มครองความเสียหายที่ได้รับความคุ้มครอง อัตราเบี้ยประกันภัย และการกำหนดระยะเวลาการคุ้มครองตามสัญญา และตาม 2) การขายประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับผ่านแดนของบริษัทประกันภัยที่เข้าร่วมโครงการพิธีสาร 5 ผ่านระบบศูนย์กลางข้อมูล ACMI พบว่าเกิดจากการขายประกันผ่านระบบศูนย์กลางข้อมูล ACMI และการใช้อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานกำกับดูแลประกันภัยเพื่อการกำกับดูแลบริษัทประกันวินาศภัยที่เข้าร่วมโครงการพิธีสาร 5 ในการขายประกันภัยผ่านระบบศูนย์กลางข้อมูล ACMI

จึงได้ข้อเสนอแนะตามข้อที่หนึ่ง ประเทศไทยเพิ่มความคุ้มครองความเสียหายต่อทรัพย์สินแก่ผู้ประสบภัยโดยกำหนดให้รถทุกประเภทที่ข้ามพรมแดนมาจาก สปป.ลาว ทำประกันภัยรถยนต์สมัครใจประเภท 3 พ่วงกับประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับ และสองประเทศพัฒนากรอบความตกลงทวิภาคีประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับข้ามพรมแดนระหว่างกัน และตามข้อที่สอง สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) กำหนดนโยบายสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อถ่ายทอดข้อมูลของผู้เอาประกันภัยและความคุ้มครองตามกรมธรรม์รถยนต์ภาคบังคับทั้งสองประเทศผ่านระบบศูนย์กลางข้อมูล ACMI และสำนักงานประกันภัยผ่านแดนแห่งชาติทั้งสองประเทศกำหนดนโยบายการพัฒนาพัฒนาระบบศูนย์กลางข้อมูล ACMI ในอนาคต

คำสำคัญ: ประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับข้ามพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พิธีสารฉบับที่ 5 เรื่องกรอบการประกันภัยขนส่งสินค้าผ่านแดนภาคบังคับของอาเซียน ระบบศูนย์กลางข้อมูล ACMI

Abstract

Thailand and Lao People's Democratic Republic have implemented the Cross Border Compulsory Motor Vehicle Insurance Cooperation Project since 2009 in order to drive Protocol 5 - ASEAN Scheme of Compulsory Motor Vehicle Insurance (Protocol 5). However, the implementation was delayed because of 2 problems: 1) the inconsistency between the countries' compulsory motor vehicle insurance laws, and 2) the laws concerning the sale of cross-border compulsory motor vehicle insurance packages by the insurance companies registered for the Protocol 5 program via the Central Data System called ASEAN Compulsory Motor Insurance (ACMI) or "ACMI Central Data System." This article aims to study the guidelines on harmonization of both countries' compulsory motor vehicle insurance laws and the guidelines on development of a bilateral agreement for supervision of both countries' compulsory motor vehicle insurance.

This study finds that 1) the inconsistencies between the two countries' compulsory motor vehicle insurance laws are caused by the differences in how contract type is determined, the amount of coverage, premium rates, and how the duration of coverage under the contract is determined; and that 2) the problem of laws concerning the sale of cross-border compulsory motor vehicle insurance packages by the insurance companies registered for the Protocol 5 program is caused by sales of insurance via the ACMI Center Data System and by the practices of the agencies responsible for supervising registered insurance companies that sell insurance via ACMI under Protocol 5.

Therefore, the author suggests that first, Thailand must increase the damage coverage for victims of accidents caused by vehicles crossing from Lao PDR and that it must regulate the law requiring that all type of cross-border vehicles from Lao

กฎหมายประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับข้ามพรมแดนระหว่างประเทศไทย กับ สปป.ลาว
Cross-Border Compulsory Motor Vehicle Insurance Law between Thailand and Lao PDR

PDR purchase type 3 voluntary motor vehicle insurance together with compulsory motor vehicle insurance. For this, the countries should develop a bilateral cooperation agreement for cross-border compulsory motor vehicle insurance. Second, the Office of Insurance Commission of Thailand (OIC) must establish a cooperation policy and coordinate with the agencies of both countries that are involved in the cross-border Compulsory Motor Vehicle Insurance Cooperation Project in order to share data on the insured and on policy coverages of both countries via the ACMI Center Data System. Furthermore, they must establish policies to develop the ACMI Center Data System for the future.

Keywords: Cross-Border Compulsory Motor Vehicle Insurance Law between Thailand and Lao PDR, Protocol 5 ASEAN Scheme of Compulsory Motor Vehicle Insurance, ASEAN Compulsory Motor Insurance: ACMI

บรรณานุกรม

หนังสือ

ภาษาไทย

บริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด, *สรุปความเป็นมาและความคืบหน้าการประกันภัยรถยนต์ผ่านแดน (Thailand National Bureau of Insurance)* (บริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด 2560).

บริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด, *บันทึกความตกลงว่าด้วยความร่วมมือในสำรวจอุบัติเหตุ หรือการจัดการสินไหมทดแทน และการรับประกันภัยรถยนต์ผ่านแดน* (บริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด 2552).

ภาษาต่างประเทศ

Eva J. Lohse, 'The Meaning of Harmonisation in the Context of European Community Law - a Process in Need of Definition' in Mads Andenas and Camilla Baasch Andersen (eds) *Theory and Practice of Harmonisation* (Edward Elgar Publishing 2012) <https://www.academia.edu/3506314/_The_Meaning_of_Harmonisation_in_the_Context_of_European_Union_Law_a_Process_in_Need_of_Definition_> สืบค้นเมื่อ 28 มิถุนายน 2564.

Mads Andenas, Camilla Baasch Andersen and Ross Ashcroft (eds), *Towards a theory of harmonization, in Theory and Practice of Harmonisation* (Edward Elgar Publishing 2011).

บทความ

ภาษาไทย

ปฏิภาณ ตั้งวิจิตร, ‘แนวทางการฮาร์โมนิซ์ภาษีสรรพสามิตในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน Excise Tax Harmonization In ASEAN’ (2562) 1 วารสารบัณฑิตศึกษานิติศาสตร์ 88 <<https://so01.tci-thaijo.org/index.php/gradlawtujournal/articleview/165430>> สืบค้นวันที่ 31 พฤษภาคม 2564.

วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

ภาษาไทย

สุธาธิษฐ์ อัมมัตตอเสด, ‘ระบบคำนวณเบี้ยประกันภัยรถยนต์’ (การค้นคว้าอิสระ วิทยาศาสตร์ มหบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร 2557).

ภาษาต่างประเทศ

Paetz Zambrano and Daniel Antonio, ‘The Impact of European Commercial Law Harmonization: Is further harmonization of Commercial Law in the EU necessary?’ (LL.M. Thesis University of Oslo 2014) <http://www.duo.uio.no/bitstream/handle/10852/43059/The_Impact_Of_European_Commercial_Law_Harmonization.pdf?sequence=1& Allowed=y> สืบค้นเมื่อ 29 มิถุนายน 2564.

สัมภาษณ์

ภาษาไทย

สัมภาษณ์ทางการประชุมทางไกลผ่านจอภาพ ประสิทธิ์ คำเกิด, รองกรรมการผู้จัดการ บริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด, (5 พฤษภาคม 2565).

สัมภาษณ์ทางการประชุมทางไกลผ่านจอภาพ มน วรจักร, เจ้าของธุรกิจเสริมความงามในเวียงจันทน์ สปป.ลาว, (23 เมษายน 2566).

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัชชนา ทองจันทร์
Assistant Professor Nachatchaya Thongjan

สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ดำรงค์ สงค์ประเสริฐ, ตัวแทน บริษัท วิริยะประกันภัย จำกัด (มหาชน),
สำนักงานตัวแทน จังหวัดหนองคาย, (14 พฤษภาคม 2565).

สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ เทวิน ตริยะชาติ, ผู้เอาประกันภัยที่ประกอบธุรกิจรถบรรทุกขนส่งผลไม้ไทย
ไปประเทศจีน, (22 เมษายน 2566).

สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ อัฐพล สาน้อย, ประชาชนไทยที่เคยซื้อประกันภัยรถภาคบังคับความรับผิด
ทางแพ่งต่อบุคคลที่สามของ สปป.ลาว เพื่อนำรถข้ามพรมแดนไป สปป.ลาว, (15
พฤษภาคม 2565).

ภาษาต่างประเทศ

Telephone interview with Chimmy Chakkavan, Coordinator in Lao PDR, Goods
Assembly Company Limited, Head office No. 19/5 Moo 7, Yang Talat
Subdistrict, Krok Phra District, Nakhon Sawan Province 60170 Thakhek City,
Khammouane Province, Lao PDR, (1 April 2023).

Video conference interview with Souliyanh Lounchantha, Head of the Center for
Legal Counselling, Faculty of Law and Political Science National University
of Lao, (13 April 2023).

อื่นๆ

ภาษาไทย

กมลทินท์ พินิจภูวดล และคณะ, ‘รายงานศึกษาวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่อง การเตรียมความพร้อมด้าน
กฎหมายของไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภายใต้การพัฒนากฎหมายภายในเพื่อ
รองรับการทำงานของประชาคมอาเซียน ปีงบประมาณ 2559’ (รายงานผลการวิจัยเสนอ
ต่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร 2559).

กฎหมายประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับข้ามพรมแดนระหว่างประเทศไทย กับ สปป.ลาว
Cross-Border Compulsory Motor Vehicle Insurance Law between Thailand and Lao PDR

กรุงเทพธุรกิจ ‘บ.กลางฯ ผนึก 9 ประเทศในอาเซียนเดินทางทำประกันรถภาคบังคับผ่านออนไลน์’

กรุงเทพธุรกิจ (20 ตุลาคม 2564) <<https://www.bangkokbiznews.com/business/967119>> สืบค้นวันที่ 27 มกราคม 2564.

ความตกลงทวิภาคีว่าด้วยความร่วมมือในการสำรวจอุบัติเหตุ หรือการจัดการสินไหมทดแทน และการรับประกันภัยรถผ่านแดนระหว่างประเทศไทย กับ สปป.ลาว ฉบับที่ 01/2558

ประกันไทย, ‘วิริยะประกันภัย ประกันภัยประเภท 3 เริ่มต้น 2,500 บาท’ (ประกันไทย, มปป.) <<https://www.prakanthai.com/วิริยะประกันภัย-ประกันภัยประเภท-3-เริ่มต้น-2-500-บาท-ผลิตภัณฑ์-193>> สืบค้นวันที่ 3 ตุลาคม 2565.

ประชาชาติธุรกิจ, ‘คปภ.หนองคายสกัดผูกขาดทำประกันภัยรถลาว ซึ่งทุกบริษัทมาเช่าพื้นที่ หลากค่าได้’ ประชาชาติธุรกิจ (8 มิถุนายน 2565) <<https://www.prachachat.net/local-economy/news-949392>> สืบค้นวันที่ 28 เมษายน 2566.

ภาษาต่างประเทศ

Allianz, ‘Third Party Liability Motor Insurance’ (azlaos, no publication date) <https://www.azlaos.com/en_LA/product/motor-insurance/motor-third-party-liability.html> สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2565.

ASEAN Framework Agreement on the Facilitation of Goods in Transit.

Council of Bureaux, ‘Internal Regulations Article 1’ <<https://www.nbi-ngf.ch/pdf/Internal-regulations-Belgrade-1-July-2022-clean-version.pdf>> สืบค้นเมื่อ 5 ธันวาคม 2564.

COMESA, ‘Common Market For Eastern And Southern Africa: Operations Manual Of The Yellow Card Scheme And Reinsurance Pool’ (Comesa, October 2015) <<http://ycmis.comesa.int/uploads/Operations%20Manual.pdf>> สืบค้นเมื่อ 19 พฤศจิกายน 2564.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัชชนา ทองจันทร์
Assistant Professor Nachatchaya Thongjan

Memorandum of Understanding Between and Among the Ministry of Economy and Finance, Kingdom of Cambodia, Ministry of Finance, Lao People's Democratic Republic, Office of Insurance Commission (OIC), Kingdom of Thailand, Ministry of Finance, Socialist Republic of Vietnam Concerning the Cooperation on Compulsory Motor Vehicle Insurance for Vehicle in Cross Border.

Reni Budi Setianingrum and M. Hawin, 'Harmonization of Competition Law: Research on the Transplantability of EU's Law Into ASEAN' (2020) 3 Yuridika 613 <<https://e-journal.unair.ac.id/YDK/article/view/21179/12018>> สืบค้นเมื่อ 5 มิถุนายน 2564.